

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr.,
1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr.,
1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 fr., 1/2 an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază

Sibiu, 14 Noemvrie st. v.

„Tribuna“!? — ce este ea? — în serviciul cui se află? — treburi ale cui face?

Odinioară, când cu înființarea „Institutului Tipografic“, li-se spunea oamenilor naivi, că „Tribuna“ e organul Vicarului Popea, și noi oamenii grupăți împregiurul „Tribunei“ — eram „Popeiști.“

Tot atunci însă dl avocat Partenie Cosma, om al „finețelor“, puse prin „materialul bun pentru foile guvernamentale“ în circulațiune bănuiala, că în adevăr „Tribuna“ e un organ al guvernului din Budapesta, eară noi eram „neofiții partidului național“, nise „guvernamentali mascați“.

Pusă prin „materialul“ domnului Cosma în circulațiune, această prăpastie a peitrat în multe capete naive și s'a încuibat atât de rău în ele, încât dl Dr. Aurel Murășianu, om altfel foarte inofensiv, a ajuns să risce chiar și afirmarea, că procesele noastre de presă erau puse la cale în înțelegere cu guvernul. Nu mai lipsia decât ca se se afigure, că guvernul a purtat cheltuielile proceselor noastre de presă și că dl Corneliu Pop Păcurar din supunere cătră guvern a stat timp de un an în temniță și acum petrece în România ca agent al guvernului din Budapesta.

Ori-și-cât de naivi însă, oamenii s'au desmetecit în cele din urmă și au început se înțelegă, că minciuna fie ea spusă chiar și de oameni „mari“, tot minciună rămâne.

Trebuia deci să se pună în circulațiune altă versiune. Pe aici prin Sibiu se șoptia și, după informațiuni primite din Sibiu, în coloanele ziarelor din Cluj se spunea tare, că „Tribuna“ este organul dlui Diamandi Manole, ear' noi nu sântem decât mandile plătite ale președintelui camerei de comerț din Brașov.

Numele Diamandi Manole le sună însă Românilor prea bine. Trebuia deci să nise caute vre-un centrul bănat, care pare mai discreditat. Din centrul Bănatului s'a pornit deci vorba, că în adevăr „Tribuna“ este organul „Camarilei“ din Viena, ear' noi sântem simbriașii, uneltele orbe ale acelei „Camarile.“

În curând însă oamenii mai „fini“ și-au venit în fire, și înțelegând, că — la urma urmelor — această tovărășie cu domni mari nu ne este stricăcioasă, ni-au căutat deci alt stăpân.

Sânt acum vre-o două săptămâni, o foaie din Sibiu, într'un articol scris — credem noi — de autorul „materialului bun“, face importanță descoperire, că „Tribuna“, după-ce unul dintre colaboratorii ei s'a întors dela București, susține pe dl Ioan Brătianu, e deci organul acestui mare om de stat al Românilor, ear' noi nu sântem decât niște slugi ale guvernului din România.

Deoarece versiunea aceasta nu promite nici ea să fie traică, ne așteptam, ca mai curând ori mai târziu să fim puși în serviciul principelui de Bismarck, căci sântem, din întâmplare, asistent ai acestui mare om de stat, și s'ar pute găsi în coloanele „Tribunei“ destule puncte de plecare pentru susținerea afirmațiunii, că „Tribuna“ e organ al lui Bismarck, eară noi sântem campanii ai pangermanismului și de aceea amici ai Sașilor atât de urgisiți pentru Români „bine simțitori.“

Nu însă! Onoarea aceasta nu i-s'a făcut încă principelui de Bismarck. Cu totul alții sânt cei mai noi stăpâni ai noștri.

„Tribuna“ e organ *musculesc* și *franțuzesc*, susținut din subvențiuni primite dela Moscova și dela Paris.

Aceasta e cea mai versiune, născocită — poate — tot în Sibiu și trecută prin vre-un „material bun“ în coloanele guvernamentale „Kolozsvár“ din Cluj.

Luând drept punct de plecare articolele publicate în coloanele „Tribunei“ asupra politicii externe ne amărim noastre, guvernamentului din Cluj pune „Tribuna“ alături cu „Epoca“, „Unirea“, „Răsboiul“ și celelalte ziare opoziționale din România.

Cei drept, — urmează apoi, — de vre-un an, doi, de când guvernul liberal din București a călcat pe gâtul desfrâului, această reciprocă jucărie cu agitațiunea se petrece în mod mai domol, ba „Tribuna“, așa numai în vorbe, — e nevoită a se declara *amic al statului ungar*: în adevăr însă și acum se avântă o dată la un ton foarte îndrăzneț, precum e frate citată și precum foarte atacurile făcute de „Unirea“ cu ocaziunea petrecerii la Cluj a Regelui, ca să

nu facem amintire de cea mai nouă colecție bogată.

„E lucru neîndoișos, că poezii și istoriografii români, — în România mai mult ca la noi, — au propagat și propagă în popor iluziile dacoromânismului; e lucru neîndoișos, că opozițiunea din România, răsămându-se pe această slăbiciune a masselor, se știe a-și căștiga popularitate și a ajunge la putere: și dacă așa este, plângerele ziarelor noastre naționale sânt și acum și vor fi totdeauna pentru cei de dincolo un mijloc bine primit, chiar atât de bine, încât nu mințim nici chiar dacă dicem, că „Tribuna“ și „Gazeta“ și „Luminătorul“ sânt subvenționate de opozițiunea din România, în dosul căreia ușor îi putem găsi fie pe Ruși, fie pe Francezi.“

E pentru noi o adevărată mângâiere, că cel puțin de astădată nu mai stă „Tribuna“ singură în fața „Gazetei“ și a „Luminătorului“, ci alături cu „Gazeta“ și „Luminătorul“: subvențiunea, vină ea dela Muscali, vină dela Francezii, o împărțim frățește cu guvernamentalii din Cluj, întocmai ca inspiratorii lor, pot să fie convinși, că asupra acestei subvențiuni n'avem să ne certăm nici cu „Gazeta“, nici cu „Luminătorul“.

Ni-se va ierta cu toate acestea, dacă tocmai în cazul acesta ținem să stăm noi singuri în scamă cum vor fi judecând compartisanii noștri dela „Gazeta“, și cei dela „Luminătorul“ în cestiunea aceasta: noi însă, cât pentru „Tribuna“, declinăm onoarea ce ni-se face.

Înțelegem, că oamenii, care viața lor toată slugi au fost, nu pot să-și închiuească, cum poate să existe cine-va fără ca să fie sluga cui-va cum, „Tribuna“ să poată exista, fără ca să fie „întreținută“ cui-va.

Singură fapta, că „Tribuna“ s'a înființat și există în ciuda tuturor opintirilor făcute pentru desființarea ei, singură această faptă e pentru tot omul practic destulă dovadă, că aceia, care au înființat-o și o susțin, sânt oameni care însemnează ceva și pot ceva, oameni cu dare de mână, cu relațiuni bine stabilite, cu trecere hotărâtă, și mai presus de toate oameni independenți.

Am cere însă prea multă bună credință, prea multă iubire de adevăr dela guvernamentalii din Cluj și dela inspiratorii lor, dac'am voi, ca să recunoască și ei acest adevăr. E un lucru explicabil,

dacă ei născocesc fel de fel de „versiuni“, fel de fel de „materiale“, pentru-ca să scape de recunoașterea adevărului supărător pentru dînșii.

Și de aceea ori-și-ce născocire, ori-și-ce „versiune“, ori-și-ce „material“ este numai o nouă dovadă despre valoarea publicistică a „Tribunei“, un lucru măgulitor pentru noi, care am creat și susținem acest organ de publicitate.

N'avem deci cuvinte de a ne supăra, când ni-se născocesc fel de fel de stăpâni, ba sântem, din contră, tentați a lăsa ca lumea să creadă cele-ce se dic despre noi. Tocmai aceasta e însă ceea-ce nu trebuie să facem.

Dacă sântem oameni onorabili și de bună credință, trebuie să priveghem, ca oamenii să nu fie induși în eroare asupra pozițiilor noastre în viața publică, să nu presupună despre noi ceea-ce nu este adevărat, să nu ne creadă ceea-ce în adevăr nu sântem.

Ne rezervăm deci a ne lămurii pozițiunea față cu noii stăpâni ce ni-s'au dat.

Mandatul d-lui General Traian Doda.

În ședința dela 24 l. c. a. diei președintele a transpus la comisiunea de incompatibilitate actele privitoare la mandatul d-lui General Traian Doda, pentru-ca să se împlinească formele cerute de §-ul 6 din art. de lege XXXIX din 1876 și să se declare vacant cercul Caransebeșului.

Lucrul e fără îndoială comod, — dar' cestiunea așa nu se rezolvă.

Revistă politică.

Sibiu, 14 Noemvrie st. v.

În vederea importantelor urmări ce le pot avé descoperirile ziarelor „Kölnische Zeitung“ despre convorbirea Țarului cu principele de Bismarck, lăsam se urmeze împărțășirile acestei foi în întreg cuprinsul lor:

Convorbirea de o oară, pe care a avut-o principele de Bismarck cu împăratul rusesc, stă încă și acum în fruntea discuțiilor politice. De sine se înțelege, că din aceea n'a rezultat nici o pactare ori chiar vre-o încheiere de alianță. Cu toate acestea, într'un punct esențial, a produs nescapabile foarte dorite. După-cum ni-se împărțășese dintr'o parte necondiționat bizuită, în decursul acestei convorbiri s'a constatat, că despre atitudinea principelui Bismarck

Foița „Tribunei“.

Roma învinsă.

— Tragedie în V acte. —

De Alexandru Parodi.
Traducere de I. L. Caragiali.

Actul III.

(Urmare.)

Scena II.

Lentul, Eniu, Vestaeopor.

Lentul.

Rămâi aicea, Eniu.

Eniu.

Deși n'aveam sciință

Că ești și tu la mijloc, ce-mi stete prin putință
Făcui tot ca s'o mântuie.

Lentul.

Stăi locului; aci

E moarte pretutindeni.

Eniu.

Veți colo? Pare-a fi

Un rob.

Lentul.

Da, un prietin al meu. — Vestaeopor!

Vestaeopor (tresare din adăncirea-i sufletească.)

Cine

Mă cheamă? Lentul, încă trăiesci?

Lentul.

Spre-a mea rușine!

Dar' ea? trăiesce? spune. Ați Lucii negreșit

A prins-o, osândit-o. Așa am auzit

Vorbindu-se prin Forum. Așa să fie oare?

S'aci mă prigonesce vrăjmașa ursitoare?

Să fiu ș'aci tot cobe, să fiu tot piaza rea?

Tot jele și perđare să las pe urma mea?

Vestaeopor (în parte.)

Să fugă tot cu dînsul, tot una-mi este, numa'

Să scape de osândă.

(lui Lentul cu prefăcătura bonomie.)

Ian să vedem acuma.

Ce ceri dela moșneagul Vestaeopor, ce doresci?

Lentul.

Prietin de credință 'mi-ai fost și încă-mi ești...

Vestaeopor.

Și ați ca totdeauna.

Lentul.

Mai fă-mi un mare bine

Sânt rob supus stăpâne.

Lentul.

Atărnă dela tine

Și-a ei și-a mea viață.

Vestaeopor.

Pricep, să amăgim,

Cât mai degrab' pe preot și jertfa să-i răpim.

Lentul.

Primesci?

Vestaeopor.

Primesc.

Lentul.

Alargă și adu-mi-o pe dată

Vestaeopor.

Mă duc, alerg; și deață, stăpâne; însă cată

De nu uita, că dacă v'ar prinde cineva,

Ea, fără doar' sau poate, e moartă.

Lentul.

Moartă!

Vestaeopor.

Da.

Și trebuie până 'n ziua să fie și pornită

Afară de cetate.

Eniu.

O luntre, priponită

La Ostia v'asteaptă.

Vestaeopor.

Ian spune-mi, ai pute

Pe Pontifex ucide, pe tine, chiar pe ea.

De-ar fi cumva nevoie, de-ar vrea să 'ți-o ră-

pească?

Te bizui?

Lentul.

Lumea toată o perd, ca să trăească

Opimia.

Vestaeopor (aștinându-l.)

Fii gata. Prin peștera v'escot,

Închid de grabă ușa de fier, și 'n urmă pot

Să vină toți lictorii din lume cu topoare

Să-l sfarme, n'aveți teamă; căci, până să-l doboare,

E timp destul să ajungeți pe dealul Palatin.

Eniu.

De-acolo-i lesne. Măne, sub cerul cel senin,

Cu pânzele întinse, sburăm pe valuri iute

Spre coastele Calabrei.

Vestaeopor.

Și Deii s'o ajute!

Mă duc și viu îndată cu ea.

(Alargă spre templu și se oprește.)

De-acum, Deii!

De vreme ce prihană v'ere jertfa ei,

E gata Roma: jertfă măreață veți răpune,

Și Anibal, bun preot, va sci să v'ere răbune!

(intră în templu.)

Scena III.

Eniu, Lentul.

Eniu.

Ce-o fi spunând de Roma?

Lentul.

Ca rob nenorocit,

Firesce, rău.

Eniu.

Ești sigur de dînsul?

Lentul.

Negreșit.

— Ascultă, Eniu, frate, mai fă-mi, te rog, un bine,

E cel din urmă.

Eniu.

Spune, fac toate pentru tine.

Lentul.

Gândesc că nu-i nevoie și eu să v'ere urmez,

Destul e, ca s'o mântuie, în tine să mă 'ncred.

Norocul te trimise. Îți dau în seamă ție

Aceasta, decât viața mai scumpă, avuție:

Opimia. Decăi bine cât o iubesc, s'o ție

Să pleci; să nu uiți însă și pe bunica ei,

Posthumia bătrâna: Abate-te din cale

Și spune-i două vorbe de soartea ficei sale.

Eniu.

Dar' tu, nu v'ii?

Lentul.

Nu, frate; plecați voi singuri, și

Din zidurile Romei, eu nu voiu mai eși

în cestiunea bulgară 'i-s'a prezentat Țarului un întreg șir de scrisori și depeșe, care toate au fost falsificate, și care dacă ar fi fost veritabile, ar fi oferit întru adevăr Țarului cuvinte destule de a se supăra și de a nu se bizui în politica principelui Bismarck. Isvorul original al acestor falsificări s'a eruat foarte în curând; deocamdată ajunge a împărtași, că ele sunt de origine orleanistă și că vor da poate încă procurorului privilegiu de a interveni. Principelui Bismarck 'i-a succes în curând a convinge pe Țarul, că în aceasta privință el a fost victima celor mai mișelescii apucături iesuitice, și dacă convorbirea n'ar fi avut alt succes, decât de a demasca colosala intrigă a unui partid de războiu european, încă ar contribui în mare măsură la menținerea păcii europene. În decursul convenirii a eșit mai departe la lumină, că o mică, dar înfrunzitoare parte a cercurilor dela curte a contribuit a deștepta în Țarul credința falsă, ca-și-când cancelarul imperiului, în politica sa externă, n'ar fi în deplin acord cu împăratul Wilhelm, ci ar primi dela acesta adese-ori numai cu greu aprobarea proiectelor și a politicii sale. Și în această privință a putut Țarul, cu privilegiul acestei întrevederi să se convingă despre contrarul. Într'altele, din toate părțile se constată, că caracterul convorbirii a fost foarte amical.

Față cu aceste descoperiri, foile berlineze păstrează o atitudine cam rezervată, singură „National-Zeitung“ s'a pronunțat până acum, usând de un limbajiu pe cât se poate de aspru. Dar' deoarece „Nordd. Allgemeine Zeitung“, organul principelui de Bismarck, reproduce și el aceste împărtașiri, nu mai încapă îndoială, că acele au fost inspirate din partea principelui de Bismarck însuși.

Vorbind de mesagiul de tron german, oficioasa berlineză „Die Post“ amintesc de cea mai nouă ordonanță vamală rusească, îndreptată în contra industriei germane, și apoi adaugă: „Dacă nici nu punem preț pe acest act, nu putem lăsa la nici o întemplantare nebagate în seamă concentrările de trupe la granița rusească de meacă-și. Asupra faptului acestor concentrări de trupe nu mai încapă nici o îndoială, abstracție făcând dela acele, unde îndoială, în cazul acesta, se impune. Și nici despre însemnătatea acestui fapt nu mai există nici o nesiguritate. „Soarele unui războiu ruso-austriac resare acum, și vom avea poate privilegiu a-l urmări până la ameași.“

Grèvy s'a hotărât a demisiona. După-ce nu 'i-a succes a forma un minister Ribot, s'a hotărât a însărcina pe demisionatul cabinet Rouvier cu comunicarea mesagiului sau de demisionare. Grèvy are de gând se adreseze mai înainte țerii un mesagiu, prin care va ilustra situația ce îl silește a demisiona, spre a se desărcina de ori-ce responsabilitate pentru evenimentele ce vor urma. Din criza ministerială s'a făcut de odată o criză presidială și prin

aceasta o criză de stat. Pentru-că partidul republican, întocmai cum nu e unit asupra ministerului și asupra unui program comun nu e unit nici în ceea-ce privește pe fitorul president al republicei. Astăzi sunt în Franția pentru acest post tot atâți candidați, câte partiduri. Sadi-Carnot, Jules Ferry, Freycinet, Brisson și poate chiar și Clemenceau vor aspira la presidenție și o împărtașire a voturilor va fi inevitabilă, dacă partidurile nu se vor înțelege cumva în ultimul moment. Numai o deplină înțelegere între republicani ar pute delătura pericolele, de care Franția e amenințată actualmente.

După cele mai nouă depeșe, e probabil, că mesagiul se va ceti camerelor Luni, ear' congresul se va întruni Marția viitoare.

Corespondențe particulare

ale „Tribunei“.

Arad, în Noemvrie 1887.

Descoperirile făcute în secțiunile verificatoare asupra alegerilor protestate nu lasă nici cea mai mică îndoială în respectul modalității și mijloacelor prin care se fac alegerile dietale în Ungaria. Forța, corupțiunea și terorismul sunt mediile prin care actualul guvern 'și-a asigurat majoritatea în parlament. O spun și o constată aceasta Maghiarii din opozițiune fără încungiur, nu e trebuință s'o spunem noi „daco-romaniștii“.

Vorba e numai, că dacă Maghiarii din opozițiune înșiși sunt combătuți și paralizați în exercitarea dreptului constituțional de alegere prin mijloace nemorale și violente, oare ce mijloace nu va aplica atunci guvernul față de naționalități? când este prea sigur, că combătând ori-ce mișcare a lor în interesul conservării și desvoltării proprii, aduce jertfă bine primită pe altarul națiunii maghiare.

Între atari împregiurări abnorme nu e mirare, că singur Generalul Traian Doda a putut reuși la alegerile din urmă ca deputat din partea Românilor. Dar' ne mirăm, că acum, după-ce generalul Doda a declarat hotărât în scrisoarea adresată presidentului camerei, că nu va intra în dietă, deoarece-ce singur fiind, nu poate lua răspunderea pentru apărarea și validitatea intereselor naționale a trei milioane de Români, ne mirăm, și, că guvernul maghiar acum, prin oficiosul „Nemzet“ încearcă să ne arete, că mai sunt și alți deputați români în dietă, afară de Generalul Doda; acolo sunt: Véghső, Constantini, Rácz Athanasz, Szerb, Beles și Rezey, ne spun oficioșii.

Nu voi cerca după matriculele botezaților, ca să mă conving despre originea acestor șese deputați guvernamentali, pe care „Nemzet“ ni-i prezintă acum ca deputați români; dar' fiindcă doi dintre ei, Constantini și Beles sunt aleși în comitatul Aradului scotesc, că nu va fi fără interes a se ști în genere partea ce au avut-o Români la alegerile de deputați în comitatul nostru, și în deosebi a se ști: ce deputați sunt domni Beles și Constantini? Pe cine reprezintă dinșii în dieta din Budapesta?

În sensul programei politice stabilită în conferența dela Sibiu, singura programă politică, care exprimă sentimentul public al poporului român din țerile de sub coroana Sf. Stefan, Români din comitatul Aradului n'au pășit activi decât într'un singur cerc, al Șiriei, unde au pus candidatura bravului protopop George Popoviciu; ear' în alte cercuri, precum: Peșca, Radna, Chișineu, Borosineu și Iosășelul, deși alegătorii sunt în majoritate preponderantă, ori toți Români, ei n'au candidat nici n'au luat parte la alegeri. Astfel candidații partidelor maghiare au fost aleși în toate cercurile neconturbați din partea Românilor. Faptul acesta 'l-a mărturisit presa maghiară din loc. Așa, diarul „Alföld“ scrie în numărul seu dela 19 Iunie a. c. următoarele: „Arad-megyey egyetlen kerületében, a világosiban volt kemény harc a nemzetiségiekkel.“ (În comitatul Aradului numai într'un singur cerc al Șiriei a fost luptă crâncenă cu naționalității). Și nici în cercul acesta alegătorii români nu au putut exercia liber dreptul lor constituțional. Mijloacele prin care candidatul guvernului a reușit aci contra candidatului național sunt tot aceleași prin care au devenit aleși Széchenyi la Kaposvár și Holaky la Baia-de-Criș, adică forța și corupțiunea vândite și constatate acum în fața țerii.

Români din comitatul Aradului au avut și mai au de a combate nu numai violența și corupțiunea din afară, ci încă și demoralizațiunea și corupțiunea propagate și alimentate sub masca „naționalismului“ de o seamă de oameni degenerați. Tabloul acestei situațiuni rușinoase ni-se desvâlește în toate colorile sale negre cu ocaziunea alegerilor din 1884. Atunci s'a vădut mai întâiu în Arad Români, militând contra Românilor pentru cauza națională, și tot atunci s'a vădut mai întâiu Români reclamând forța publică, baionetele pandurilor și ale honveților, ca să înfrângă pe Români, apărătorii și susținătorii, programei naționale.

Aceste sunt fructele dualismului fatal alui Meșianu-Desseanu, care a mistificat și amagit în mod revoltător opiniunea publică, blamând tot trecutul și tradițiunile politice naționale ale Aradului! Ioan Beles și Constantin Gurbanu erau „candidați naționali cu programa din Sibiu“ și partida care îi candidase se numia „partida națională“ „constituită pe basa programei din Sibiu“. Acestea se pot vedea negru pe alb în apelul „comitetului central executiv al partidei naționale din comitatul Aradului“ dela 5 Iunie 1884, care apel poartă subsemnătura lui Ioan Popoviciu Desseanu, ca președinte și Ioan Ciora ca notar. Când însă partida aceasta s'a vădut trecută peste Rubicon și candidații sei aveau mandat în mână, ea nu mai e partidă națională nici Beles și Gurbanu „deputați naționali cu programa din Sibiu“. Și unul și altul se declară adepți neclintiți ai partidului guvernamental maghiar, precum se vede din declarațiunea făcută în „Nemzet“ de următorul cuprins: „Azon hirlapi közlésekkel szemben, mely szerint alulírott a szabadelvű párt tagjai közél nem számítottak, annak híjelenésére kérem fel a tel, szerkesztő urat, miszerint én a szabadelvű párt elvi alapján léptem fel, választattam meg s mint e párt tagja képviselendem a radnar kerületet az országgyűlésen. Tisztelettel Beles Lános s. k. (Față cu comunicările din jurnale, după care subsemnatul nu este numărat între membrii partidului liberal, rog pe on. domn redactor a notifica, cum-că eu am candidat și m'am ales pe basa principiilor partidei liberale și ca membru al acestei partide voi reprezenta cercul Radna în dieta țerii). Tot această declarațiune o face și protopopul Gurbanu.

Un abus mai mare de bună credința publicului și o înșelăciune mai infamă nu se poate pomeni. Ca candidați Beles și Gurban se vestesc „naționali cu programa din Sibiu“, ca să poată câștiga voturile alegătorilor români, ear' după alegere ei se vestesc membrii partidului guvernamental maghiar! Eată morala „partidului național“ al cărui cap vădut e avocatul Desseanu, ear' cel nevădut Episcopul Ioan Meșianu.

În această situațiune penibilă și vițioasă ne află alegerile din Iunie trecut. Membrii partidului național au învățat din pățeniile trecutului cel puțin, a fi mai circumspecți și a nu mai face cauză comună cu oamenii venali și sperjuri. Ear' „partida națională“ condusă de I. P. Desseanu consecență principiilor și moralei sale își continuă și mai departe calea pe care apucase. Astfel, că pe când delegații români se ocupau în conferența dela Sibiu cu formularea programei naționale dietale, acea partidă, bănuind o acțiune națională a Românilor din comitatul Aradului, se organizează și ea în tăcere, așteptând ocaziunea spre a-și oferi de nou serviciile sale prea-puternicului Tiszta. Dar las' să vorbească următorul act scris de Ioan P. Desseanu și Ioan Ciora:

„Apropiindu-se alegerile nouă la dieta țerii, partida noastră politică-națională română din comitatul Aradului nu poate fi indiferentă de această afacere momentuoasă constituțională, — de odată însă fiind în expirare și periodul de trei ani, pe care s'a fost constituit partida noastră la 1884, — e de lipsă a se face și constituirea ei pentru un nou period.

„După aceea subscrisul comitet executiv, în conștiința datorinții sale, cu această învitată cu toată onoarea pe toți alegătorii români din partida politică națională română din comitatul Aradului la conferența electorală generală, ce se va ține în Arad, Vineri în 8/20 Maiu a. c. la 2 oare după ameași, în sala „Krispin“ strada Francisc Deák Nr. 28.

„În speranță de a vedea coadunat publicul nostru electoral la această conferență în număr corespunzător, rămânem cu salutare frățească, — în Arad la 7 Maiu 1887. st. n.

„Comitetul executiv al partidei politice-naționale române din comitatul Aradului. — Ioan Popoviciu Desseanu, m. p., președinte. Ioan Ciora, m. p., notar.“

Ce vrea să însemne cuvintele: „partidă politică-națională română“ într'un apel subscris de I. P. Desseanu? Și ce vrea să dică convocarea unei conferențe electorale de către I. P. Desseanu în Arad? Răspunsul este ușor: Dl Desseanu et comp. se preparau pentru continuarea scenei dela 1884. Dar' ținuta precaută a partidului național 'i-a nimicit toate speranțele. Conferența anunțată pe 8/20 Maiu a rămas un *pium desiderium*, și înșuși „partida politică-națională“ a lui Desseanu a dispărut în partida guvernamentală maghiară, dela care își primise existența sa. Căci o partidă politică-națională, ca cea creată la 1884 în comitatul Aradului de Ioan P. Desseanu cu ajutorul fostului comite suprem Tabajdi, n'are drept de existență, ci trăiesce ca sclavul din grația stăpânului seu.

Alegerile de deputați în comitatul Aradului săvârșite în luna lui Iunie a. c. nu lasă nici cea mai mică îndoială că „partida politică-națională“, de care nici după scandalul din 1884, dl Desseanu nu se genează a vorbi, este înșuși partida guvernamentală maghiară, și întrebuințarea cuvintelor: „partida națională“, „program național“, este numai o apucătură din partea sa pentru a înșela bună credința publicului românesc, la ocaziunea când ar fi reclamat ca se combată acțiunea partidului adevărat național. Dar' fiindcă astfel de ocaziune nu 'i-s'a dat la alegerile din urmă, copilul odinioară răsfățat al „partidei politice naționale“ părintele Gurbanu, care se acățase de partida maghiară poreclită „liberală“ ca și scailor de oale, rămase abandonat și înlocuit în cercul Iosășelului cu un alt membru mai destoinic al acestei partide, George Constantini. *Sic transit gloria mundi!* Fost-ai badeo, când ai fost, dar' acum ești lucru prost, — ar dice Români!

Partida care îl candidase și îl alese în 1884, acum îi dădă drumul...

După astfel de blamaj, un om, care ține la demnitatea sa, ori că se retrăgea de pe terenul vieții politice, ori căuta ca se repareze greșelile din trecut și să se reabiliteze în opinia publică. Dar' nu așa face părintele Gurbanu. Ignorând și astădată cu desvârșire programa națională dela Sibiu, el candidează în cercul B. Ineului, unde partida liberală maghiară avea candidatul seu pe Boros Béni. Alegătorii români, în credință, că față cu candidatul maghiar au și ei candidatul lor „național“, se pun în mișcare stând a se grupa sub steagul părintelui Gurbanu.

Un apel cu datul din serbătorile Rosalielor a. c. purtând nu mai puțin ca 50 subscrieri vestia în toate părțile, că din partea alegătorilor români din cercul B.-Ineului s'a candidat de deputat dietal Constantin Gurbanu, protopopul Butenilor.

În ziua alegerii însă ei de odată se pomenesc că „candidatul național“ nu-i ca în palmă. În preseara alegerii falsul lor candidat „național“ repășise lăsându-i în cea mai penibilă situațiune. „Puteam se vă fac gălăgie, va fi șiș partidei guvernamentale maghiare părintele Gurbanu, ci ca să vedefi că nu sânt om de lăpădat, ci demn de toată încrederea, și membru folositor partidei în carea am intrat în 1884: eată eu repășesc în favoarea dlui Boros Béni“. Această faptă, în adevăr patriotică, după-cum vorbesc gurile cele rele, a fost mult lăudată în cercurile hotărâtoare și remunerată în fine cum se cuvine... Dar' alegătorii Români s'au depărtat dela locul central de alegere sub impresiunea celui mai duros exemplu de moralitatea păstorului lor sufletesc!

Mai sinceră și mai loială apare procederea d-lui Ioan Beles în cercul Radna. Vădend, că dela partida, care îl scoase la iveală în 1884 acum nu mai poate spera nici un ajutor, el se

Eniu.
 Ântâiu dîsesesi altfel.
 Lentul.
 Adesea, una dîce
 Și alta face omul. Nu, nu! rămân aice;
 Am scopul meu statornic.
 Eniu.
 Mă tem că 'l-am ghicit.
 Lentul.
 Pe calea datoriei destul am șovăit;
 Opimia se plece, și ceasul o se vie
 Când, liber, fără teamă s'-'mi vîd de datorie.
 Eniu.
 Vrei ...
 Lentul.
 S'-'mi răscumpăr dreptul la moarte.
 Eniu.
 Tu?
 Lentul.
 Voiesc
 Peirea țerii mele se nu pricinuiesc;
 Să mă supun la lege: să mor! ce fericire!
 Eniu.
 Mustrea te-amețese. Iți trebui liniștire
 Și pace sufletească.
 Lentul.
 Și unde se găsești
 Mai linisce ca moartea?
 Eniu.
 Așa. Dar nu gîndesci,
 Că dacă-o fi se scape vestala vinovată,
 Tu mori zadarnic; legea rămîne tot călcată —

O lege rătăcită, pe care trebuia
 Romanii să o surpe de mult.
 Lentul.
 Așa, așa!
 Surparăm obiceiul străvechiu al vitejiei,
 Al biruinții, datini și legea datoriei;
 Icoanele străbunei virtuți le-am palmuit;
 Ocară și prihana pe rînd le-am istovit;
 Și-acum ce ne remase? prin fier și prin vîpaie
 Să spulbere vrăjmașul aceste putrugaie
 Netrebnice, în care tot miețul e secăt,
 Și mințile sînt stînte și inimi nu mai bat.
 Eniu.
 Nu's inimile moarte și mințile's nestînte,
 Și toate n'tr'o simțire d'un cuget sînt aprinse:
 A Romei resbunare. — Cu toții să luptăm
 Și 'n luptă pentru Roma cu cînte să picăm!
 Deci nu o lege oarbă, ci patria te cheamă
 La moarte.
 (Se arată în fund robul aducînd de mîna pe Opimia; o aduce cu binșorul).
 Opimia.
 Spune-'mi unde mă duci; mi-e tare teamă...
 Lentul.
 Opimio!
 Opimia.
 Tu!
 Vestae por lui Eniu.
 Aide căci trebuie să fugim.
 (Es amîndoi).
 (Va urma.)

aruncă la picioarele lui Tisza, cerând grație, ca să rămână și mai departe între argații sei. Apoi ca să nu lase nici cea mai mică bănuială în privința sentimentelor sale patriotice, reflectând la o notiță malițioasă despre alegerea în comitetul central din Sibiu, apărută în ziarele „Nemzet“, după încheierea conferenței delegaților români, d-sa grăbește a declara că: nici dînsul, dar' nici vre-un alt membru al familiei d-sale nu este membru al comitetului central al partidului național. Prin această „lăpădare de satana“ dl Beleş a câștigat încrederea deplină a Maghiarilor, și partida d-lui Tisza îl candidază și-l alege de deputat în cercul Radna, primind din partea d-sale nouă asigurări, că și „de aci înainte, ca și până acum, va reprezenta interesele cercului ca aderent și membru al partidei liberale *mint eddig, ugy ezután is mint a szabadelvű párt híve és tagja, fogja a kerület érdekeit képviselni*“ („Aradi Közlöny“ dela 14 Maiu a. c.)

Stimăm sinceritatea inimii și francheta limbajului în care se rostese dl Beleş, dar' nu putem retăce indignațiunea legitimă, ce ne cuprinde, când gândim, că cel-ce ne vorbește în tonul acesta, e fiul protopopului de odinioară al Totvaradiei, actualul vicar episcopesc în Oradea-mare, crescut și el cu prescra românească! D'apoi așa departe am ajuns, încât să fie rușine pentru dl Beleş și membrii familiei sale a fi puși în rîndul membrilor partidului național? Om din generațiunea mai tină și cu pozițiune independentă, Ioan Beleş a început cariera politică acolo, unde alții s'afîșesc: abandonarea cauzei naționale și servirea intereselor străine. Nimenea să nu ne spună, că cauza națională și interesele Românilor sînt, ori că pot fi apărute de partida „liberală maghiară“, în care a intrat dl Beleş. Aceasta este minciună. Trei ani de zile, d-sa ca membrul acestei partide nu și-a ridicat nici odată în dietă glasul în cauză națională românească. Ba și când s'a surlat din partea vre-unui deputat național cutare cestiune românească, d-sa totdeauna a împărțit vederile partidei guvernamentale maghiare sprijinindu-le de regulă cu votul seu.

E falsă, de tot falsă pozițiunea, în care se află dl Beleş! Despărțit de prietenii sei, pus în conflict cu sentimentul public al Românilor, d-sa a trecut în partea guvernului, sub care s'a pornit curentul asupririlor și persecuțiilor sistematice asupra naționalității nemaghiare; d-sa cântă în chor cu colegii sei înmuri de laudă lui Tisza, când la mulți Români li-s'a făcut viața nesuferită în pămîntul născerii, și au trebuit să-și caute existența la frații lor de peste munți, și când între acești fii pribegi ai patriei comune se află chiar fratele mie al d-lui Beleş! Cine e Român cu Românii are să fie!

De când poporul românesc s'a deșteptat din „somniașul cel de moarte“ și a reclamat drepturile sale ca popor autohton, Aradianii au urmat o politică eminamente națională. Ei nu s'au separat nici odată de corpul națiunii. Scisiunea, care a făcut-o la 1884 în societatea aradană Ioan P. Desseanu sprijinit prin autoritatea episcopului Aradului, ni-a pus în evidență elementul cel stricat al societății noastre, și Aradianii sînt acum siguri, că toate neînțelegerile și desordinile sociale, care îi jignesc atât de mult, provin din unul și același izvor. Isolarea elementului stricat, ca să nu infecteze partea cea sănătoasă a societății, este mobilul luptei, ce se urmează din partea Aradianilor pe toate terenele vieții publice.

Muciu Gurges.

De lîngă Murș, 11/23 Noemvrie 1887.

Fără îndoială, îi crește omului inima, când vede cum Românul, în mijlocul atîtor greutăți, face ce face și dă înainte în cele materiale. E mic acest progres, dar' fiindcă mic este cu atât e mai sigur și cu atât mai mult îl împintenează, ca decum stă aji să stee mai bine mîne. Un succes ușor l-ar face numai încredător, ceea-ce ar fi un mare rău pentru noi.

Aceasta este impresiunea ce am căpătat-o, căutând a mă informa despre starea poporului nostru de rînd, în deosebitele ținuturi ale Ardealului.

Vatra Murșului, câmpia, mama locului, cum se dice, pătinesc de un mare rău și cestiunea este destul de importantă ca să ne interesăm de ea.

În părțile amintite, pe Murș și câmpie, Românul înaintează atât de încet, că mai nu se poate numi progres. Causa de o parte este comasarea, ce l'a făcut pe țeran aproape imposibil, — de altă parte sînt proprietarii mari de ungar.

În urma comasării, unde s'a introdus, în fața greutăților publice, ce cresc mereu. Țeranul, în multe părți; e jobăgiu așa dicînd. Am informațiuni sigure, că el își vinde puterea brațelor pe un preț de bațjocură. Și o face aceasta fiindcă de l'are încotro. Mi-s'a spus anume din partea unor oameni vrednici de toată încre-

derea, că țeranul strîmtoat, abia a adunat de pe câmp și și începe a lua bani pe zile de lucru. În lunile de toamnă și chiar până cătră capătul lui Ianuarie marele proprietar ungar e în stare să-și robească sieși pe țerani, cumpărînd ziua de lucru cu 20 cr. cetiți mă rog douăzeci cruceri! Si pentru acest preț de nimic țeranul are să-și lucre o zi de vară întreagă cu merindea sa. Și aceasta este un rău foarte mare, după-ce proprietarul — creditor, ținînd, să înțelege, ca să-și lucre câmpul la timp, ogorul bietului țeran odihnese, și lucrul fiind pe timpul nepotrivit, prea tîrziu, e vai de rodul ce-l aduce și proprietarul său nu se poate avînta la nimic, stă locului, dacă nu cumva ajunge la sapă de lemn.

Această împregiurare, 'mi-se pare a fi destul de momentuoasă, ca inteligența noastră din părțile acestea să caute chip și mijloace a scoate pe popor din o astfel de belea.

Nu s'ar pute cumva să se înființeze, și cu capitale mai mici, nisce asociațiuni de credit, cari să scape pe țeran din mînile usurarilor de soiul amintit? Slova.

Cronică.

Numiri. Ministrul de culte și instrucțiune publică a întărit definitiv în postul ei de până acum pe învățătoarea dela școala elementară de stat din Sec: Ida Vogel. — Președintele tribunalului reg. din Murș-Oșorheiu a numit pe practicantul în drept fără diurn Iosif Wittich de practicant în drept cu diurn la același tribunal.

Maghiarisare. În „Nemzet“ nr. 320 apriat și negru pe alb se află scrise următoarele: „Preșidentul reuniunii „Toldi“ din Pojon, Dr. Alexandru Vutkovics, a desvoltat de curînd fel de fel de idei nouă și folositoare în privința maghiarisării. Să știe, că de câteva săptămîni s'a desbătut în reuniune modul numai, cum s'ar pute înființa cursuri pentru învățarea limbii maghiare. Astăzi iau parte preste 400 de ascultători la 20 de cursuri în 20 de auditoare deosebite. Ascultătorii sînt toți Germani, mai mulți între ei câte de 50 ani de bătrîni. Cu deosebire laudă raportul nostru de consilierul intim Dr. Hiacint Ronay, care a susținut propunerea lui Vutkovics, declarînd-o de bine venită, acum odată și conducătoare spre scop, totodată a dăruit ascultătorilor celor mai săraci cărți. Prelegerile le țin cu deosebire profesorii catolici și tinerimea dela academia evanghelică-teologică din Pojon. Ascultătorii, femei și bărbați, se înscriu mereu în număr foarte frumos.“ Să te miri apoi, că să apropie capătul lumii!

Redacțiunea acestui țiar, în urma cererii dlui Gr. Sima al lui Ion, declară, că nu dînsul este autorul corespondenței din „Munții-Apuseni“ publicată în numărul 257 și 258 ai „Tribunei“.

Earbă în prag, urdici în tindă! Mare meșter a fost Nostradamus și multe lucruri minunate a prorocit, dar' de teatru național din Cluj n'a cutezat să facă vorbă. *Iupiter tonans* din Budapesta în tot anul plouă o sumedenie de bani ca subvențiune de stat pentru teatru din Cluj, dar' înzadar scoboară duhul sfînt cu mîna plină, căci teatru tot mai mult trage de moarte și se apropie de capătul lumii. Orașul Cluj a votat și el de vre-o câțiva ani încoace o milă națională teatrului, mila s'a mîrginit la o mie de fl. Dar' în zilele aceste intentantul teatrului a adresat orașului o scrisoare și-l roagă să mai adauge pentru susținerea bieților actori naționali cinci sute de fl. pe lîngă mia de mai nainte. Știe singur D-șeu de ce boală pătinesc teatru din Cluj, căci nu se poate susține cum se cade într'un oraș așa „patriotic“ și iubitor de artă! Este ce este, dar' numai bine nu-i; ni-se pare, că Clujenii, cu tot focul lor patriotic și cu tot zelul lor de a vedé înflorind arta națională maghiară, lasă să crească earba în pragul teatrului și nu se prea interesează de „magyar Talia“!

Darurile regelui României. „Voința Națională“ din București primesc următoarea corespondență: Domnule redactor! Consiliul general al județului Suceava, în ședința dela 30 Octomvrie curent, vîdînd bunavoință, cu care augustinul nostru suveran a binevoit a veni în ajutorul județului prin a hărăzi material lemnos, în valoare de preste 50.000 lei. Vîdînd interesul ce Maiestatea Sa pune pentru instrucțiunea publică, căci pre lîngă, că a reparat și a îmbunătățit toate școalele de pe proprietățile Maiestății Sale și domeniile coroanei din acest județ, dar' apoi a înființat o școală model în comuna Mălinii, a căreia deschidere s'a celebrat în mod solemn de întreaga populațiune a comunei, în asistența domnului administrator al domeniilor Calenderu, sub freneticele strigări de „Trăescă Maiestatea Sa regele, bunul nostru suveran!“ Trăescă Maiestatea Sa Regina, mama suferinșilor!“ Vîdînd cu cătră bunavoință se ocupă de cultul predominant, reparînd bisericile și căutînd a le da toate mijloacele posibile, pentru-ca cultul divin să poată fi exercitat în toate prescripțiunile sfîntelor canoane; consiliul, prin aclamări frenetice, a autorizat pe de o parte pe domnul președinte al consiliului a depune personal la picioarele Maiestăților Lor omagiile de grațitudine pentru aceste înalte bune voințe, ear' pe de alta a însărcinat pe comitetul permanent a da în cunoștința țerii prin publicitate, interesul ce Ma-

iestatea Sa regele pune pe lîngă interesul general, în special pentru prosperarea județului Suceava. Binevoii, vîd rog, domnule redactor, a primi asigurarea distinsie mele considerații. Președintele comit. permanent P. Gorovii.

Academia română a ținut ședință Vineri, 13 curent, oara 1 p. m. Au cetit D. B. P. Hașdău despre diaconul Caresi și publicațiunile sale. D. Gr. G. Tocilescu va vorbi despre termele romane și despre castrul descoperit la Bivolari pe Olt, din sus de mînăstirea Cozia.

Descoperirile dela Bivolari. Cetim în „Buciumul Vâlcei“: Se știe, că la Bivolari s'au descoperit pe vară urmele unor băi romane. Acum primim oare-care informațiuni, de unde reese, că săpăturile cari sau continuat neîntrerupt au dat nisce rezultate neașteptate și promit a se face cele mai întinse descoperiri. Din cauza timpului ploios și a drumului aproape impracticabil n'am putut culege date mai certe și mai minuțioase. Până când însă vom pute vedé prin noi înșine aceste descoperiri cu toate împedcările ce ne fac cei în drept, dăm aci în resumat ceea-ce ni-s'a relatat de corespondentul nostru. Aceste băi romane descoperite la Bivolari, au luat dimensiuni grandioase. S'au desvîlit până acum preste 20 camere pardosite cu cărămîi și ciment, cari formau camerele de băi; parte unde se făceau băile în basiniuri, parte avînd pilieri de cărămîi superpuse și pe care se aflau aședate paturi unde Romanii luau băile de abur. Afară de aceasta s'a descoperit și o vîntă groasă de apă termală cam de 31 grade centigrade. S'a mai găsit și un număr imens de vase antice cu figuri în o teracotă superbă, mon de arme de diferite forme ca: securi, lănci etc. În fine două petri mari de formă romboidală cu inscripțiuni. După una din ele am putut căpăta următoarea inscripțiune, pe care o transcriem întocmai. IMP. CAES. DIVI. TRAIANI. PART. FIL. DIVI. NERVA. NEP. TRAIANO. HADRIANO. AVG. P. M. T. R. POT. XXII. COS III. P. P. I VRIS. AG. (Nedescifrabil) P. PROC. AVG.

Un fiu care a împușcat pe tată-seu. În ziua de 8 Noemvrie curent, locuitorul Petru Safta, din comuna Răsvadul (România), a împușcat în pept pe tatăl seu vitreg, anume Stefan Lebu. Actele de constatare s'au trimis parchetului; ear' pentru suferind s'au luat măsuri a se trimite în cura spitalului județian.

Un proiect de căsătorie. Principele Alexandru de Battenberg se bucură ca om tîner *otium cum dignitate* al latinului, dar' gândurile de înșurătoare totuși nu-i prea dau pace. Se vorbește foarte mult de aceasta, și cu deosebire la curtea din Anglia s'a și făcut deja proiectul, ca fostul principe bulgar să iee în căsătorie pe fata principelui de Wales. Tata fetii însă nu se pare prea de tot învoit; n'are el nimic în contra principelui retras din viața politică în viața filosofică, dar' are totuși oare-cari puncte de vedere proprii și se cam îndatînează a dice: „Un singur Battenberg e preste cap destul în familia noastră.“ De altcum și fostul principe, e foarte rezervat față cu acest proiect; totul atîrnă dela fată și mai în special dela regina Victoria.

Monumentul lui Goethe în Filadelfia. Locuitorii germani din Filadelfia au deschis subscripțiuni pentru ridicarea unui monument lui Goethe în parcul cetății. Mai în anii trecuți au ridicat ei tot în acel parcu un monument lui Schiller; unul lîngă altul vor fi aședate monumentele acestor doi poezi.

Descoperiri aheologice. La Neusz în Germania s'au descoperit urmele unui castru roman. După documentele veche istorice, fără îndoială acel castru este Nonaesium; săpăturile se continuă cu multă energie, căci știința aheologică sperază de a descoperi multe lucruri dintre cele mai interesante pentru istorie. Forma castrului Nonaesium se apropie foarte mult de forma acelor „castra quadrata“ pe care le descrie Polybius: cuprinde un teren quadrat, a cărui latură are lungime aproape 550 de metri.

Un palat regal incendiat. Palatul regal dela Villa-Viciosa (Portugalia), în care locuiesc ducele și ducesa de Bragança, s'a aprins deunăci din camera tînerului prinț de Beira, care a fost pîrlit la cap și la mîni. Câțiva servitori ai palatului au fost greu răniți. Apartamentul ducesii de Bragança a ars. Focul a fost pricinuit de o scînteie, care a sărit din sobă pe leagănul prințului de Beira.

Arderea unei menagerii. Se scrie din New-Yorck cu data de 9 l. c.: Vestita menagerie a lui Barnum, care se afla la Bridgefort în statul Connecticut a fost consumată de o foc Dumineca trecută. Printr'o întîmplare ciudată, focul s'a observat numai când ajunse până la cușcele animalelor, și leii și elefanții începură a răcnî îngrozitor. Ferele spărite căutau să-și rupă lanțurile și păzitorii înzadar încercau să oprească facările: nu cutezară să se apropie de animalele turbate de spaimă și astfel în mai puțin de o jumătate de ceas menageria întreagă era în flăcări. Trei elefanți, între cari și vestitul elefant alb din Birmania, au ars; de asemenea și alte animale și toate maimuțele. Pagubele se urcă la vr'o trei milioane de franci. Focul a avut și alte urmări îngrozitoare: Un leu mare și mai mulți elefanți au isbutit să scape din menagerie și începură să alerge răcnînd pe podelele orașelului, răspîndînd o spaimă ne mai pomenită. Abia după intervenirea păzitorilor menage-

riei și când animalele eșiră pe câmp, s'au hotărît câțiva mai curagioși să se înarmeze și să pornească o vîntătoare în contra ferelor. Leul a fost împușcat, ear' elefanții, cari erau domesticiți au putut fi prinși eară. Focul a isbutit prin explozia unei lampe cu petroleu.

Bibliografii. Etudes historiques sur le *Peuple Roumain*, par A. D. Xenopol.

— Au apărut în editura librăriei frații Șaraga Iași, Poesiile logofătului *Costachi Konaki* ediție nouă cu mai multe scrieri inedite cu biografia autorului și cu un mic glossar.

Din public.*)

Cunosc și eu — deși nu am învățat multă carte, — că D-șeu nu a făcut legi pămîntesci nici ranguri și domnie, chiar nici în evul vechiu cel altcum plin de minuni, cu atât mai puțin astăzi:

Toate acestea le-am făcut și le facem noi oamenii, pentru ușurarea, liniștea, pacea și asigurarea vieții noastre omenesci; pentru aceste legi și drepturi am servit 19 ani în armată, 'mi-am vîrsat sîngele în 1859 la Solferino, în 1866 la Custoza, ear' în 1868 am chiar și abdis de pensiunea mea avută pentru întreaga-mi viață — m'am retras dela toate oficiurile statului, făcînd loc altora mai lipsiți decît mine și fără experiență.

Mi-am câștigat în țeri străine puțină avere sub grele și amare sudori, și și aceea vrea să 'mi-o răpească și mînanțe pe nedrept notarul cercual Ludovic Torny, — nu numai capitalul, dar' mai stoarce și pentru spese bani dela mine, nefăcînd nimica, înzadar cerci la judecătoria singulară a pîri pe ori-cine, că te trimite la judecătoria comunală sub 20 fl. v. a. și aceasta se bațjocoresc numai cu omul. Prin această procedură am pierdut 6 procese în valoare cu spese cu tot la 140 fl. și toate aceste procese le-am pierdut numai din voia sa, că banii dați de mine pentru spese și timbre 'i-a mîncat și lucrul 'l-a deșus la o parte, ba ce e mai mult din ură și invidiă nici la pîrducerea secestării nu m'a ascultat a însemna și lua și acele obiecte proprii ale datoratului sub secestro — luînd lucruri străine, ca se pot numai perde procesul.

Apoi a întărîdat cu voea recursul meu făcut și trimis spre a-l așterne la judecătoria reg. ung. singulară din Blaj. Mai departe a falsificat și alegerea mea de membru ordinar reales în comitetul opidan, prin reducerea la suplent.

A sumuțat și revoltat comuna Satu-Blaj întreagă în contra mea și a țiglariei înființate în vecinătatea pacirmei satului; m'a pedepsit fără drept din pășune pentru 1 (una) vită 1 fl. 'mi-a dictat pentru 17 dăraze de lemne de edificiu pentru înființarea unei lucrătore de oale din stradă, pusă cu voia primarului cu 5 fl. v. a. pedepsa.

Am solvit una și aceeași dare câte de 2 și 3 ori notarului Ludovic Torny; dacă un astfel de amplotat solvit de mine și comune, se încumetă a face cu mine un astfel de lucru, ce va face dînsul cu poporul rustic, care nu știe carte? Oare un astfel de individ, — care roade la trupina temeliei statului, — împedecă venitul statului; provoacă ura și pisma, — înșeală și calcă dreptatea în picioare, — este oare un patriot bun, precum cere astăzi patria noastră maghiară? Eu așa cred, că on. public va fi de acord cu mine, — că nu este.

Nu vreau să neg, — că doară nu am fost și nu sînt un cetățean bun — documentează faptele mele, de când sînt în Blaj. Încă pe la anul 1879 am înființat o societate de ajutorare pentru locuitorii Blajului; ear' în 1886 am înființat o cărămîdarie împreună cu țiglarie pentru sporirea venitulului la stat și susținerea mai multor sute de lucrători, veniți de pe la Cluj, Sibiu și Mediaș, și un astfel de amplotat în loc de a sprijini aceste bune și mărețe fapte pe atât de folositoare statului, cât și omenimii întregi, — dînsul se pune stavilă și baltă înaintării și dreptăților sale; ba ce e mai mult un astfel de individ așteaptă să devină încă aji ori mîne pretorul ales; însă sper, că înaltul guvern ung. și onor. membrii alegători își vor nota a sa purtare și conduită.

Blaj, 22 Noemvrie 1887.

Onișor Toader.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primesc răspunderea.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

Paris, 26 Noemvrie n. Drept candidați pentru presidenție se numesc Freycinet, Ferry, Floquet și Saussier; probabil va trebui să se facă o a doua alegere între Freycinet și Saussier.

Berlin, 26 Noemvrie n. O nouă consultațiune asupra stării principelui moștenitor nu e exclusă, deoarece Schmidt a admis posibilitatea unei alte forme de boală și a recomandat tractamentul cu Iodcali.

Redactor responsabil: Adrian Cașolțanu.

Extrase din foaia oficială.

Licitațiuni:

19 Decembrie st. n. a. c. imobilele lui Juon Zsikman de către tribunalul reg. din Timișoara.
7 Decembrie st. n. a. c. imobilele lui Juon Bedners de către tribunalul reg. din Brașov.

Extras bisericesc-scolar.

Post vacant.

Postul de capelan în comuna română gr.-or. Slimnic protopresbiteratului Sibiiului (Archidieceză.) Emolumente sunt jumatate din (401 f. 15 cr.) venitele parohiali. — A se adresa până în 7 Decembrie st. v. a. c. la protopresbiterul tractului: Simeon Popescu, în Sibiiu.

Economie.

Piața din Sibiiu, 25 Noembrie. Grâu hectolitru 74—80 chilo fl. 4.70 până fl. 5.50, grâu mestecat 68 până 72 chilo fl. 3.50, până fl. 4.30 sâmbura 68 până 72 chilo fl. 3.20 până fl. 3.60, orz 60 până 64 chilo fl. 3.30 până fl. 3.80, ovés 40 până 45 chilo fl. 1.60 până fl. 2.—, cucuruzul 70 până 74 chilo fl. 3.20 până fl. 3.60, melaialul 78 până 82 chilo fl. 3.50 până fl. 4.—, crumpene 68 până 70 chilo fl. 1.10 până fl. 1.30, semința de cânepă 49 până 51 chilo fl. 3.— până fl. 3.50, mazerea 76 până 80 chilo fl. 5.— până fl. 5.50, lintea 78 până 82 chilo fl. 7.— până fl. 7.50 fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.— până fl. 4.50, pasat de grâu 100 chilo fl. 15.— până fl. 16.—, făină Nr. 3 100 chilo fl. 13.—, Nr. 4 fl. 12.—, Nr. 5 fl. 10.—, slămina 100 chilo fl. 56.— până fl. 58.—, unsoarea de porc fl. 58.— până fl. 62.—, sêu brut fl. 18.— până fl. 20.—, lumini de sêu fl. 30.— până fl. 32.—, lumini turnate de sêu fl. 38.— până fl. 40.—, săpunul fl. 20.— până fl. 24.—, fên 100 chilo fl. 1.60 până fl. 1.80, cânepa fl. 32.— până fl. 35.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 2.— până fl. 3.—, spiritul p. 100 L. % 26 până 28 cr., carnea de vită chilo 36 cr. carnea de vițel 28 până 40 cr., carnea de porc 36 până 40 cr., carnea de berbec 20 până 22 cr., ouă 10 cu 20 până 24 cr.

Piața din Mediaș, 24 Noembrie. Grâu hectolitru fl. 4.80 până fl. 5.25; grâu mestecat fl. 4.— până fl. 4.25; sâmbura fl. 3.— până fl. 3.10; orzul — până fl. —; ovésul fl. 1.50 până fl. 1.60; cucuruzul fl. 3.— până fl. 3.50; semința de cânepă fl. 3.— până fl. 3.50; crumpenele fl. 1.20 până fl. 1.50; melaialul hectolitru fl. 8.— până fl. 9.—; mazerea fl. 4.— până fl. 4.50; fasolea fl. 4.50 până fl. 5.—; lintea fl. — până fl. —; chiminul (sâmbura) fl. — până fl. 50.—; sêu brut 100 kilograme fl. 18.— până fl. 22.—; lumini de sêu vârsate fl. 42.— până fl. 44.—; unsoarea de porc fl. 65.— până fl. 70.—; slămina fl. 60.— până fl. 64.—; cânepa fl. 36.— până fl. 39.—; fênul fl. 1.20 până fl. 1.60; săpunul 100 bucăți fl. 20.— până fl. 40.—; spiritul gradul 9 cr.; carnea de vită chilo — până fl. 28 cr.; carnea de vițel 24 până 30 cr.; carnea de porc 40 cr.

Târgul de rimători în Steinbruch. În 24 Noembrie n. s'a notat: ungresci bătrâni grei 44.— cr. până 45.— cr. ungresci grei, tineri 45.— cr. până 45.1/2 cr., de mijloc 45.— cr. până 45.1/2 cr., ușori 45.— cr. până 45.1/2 cr., marfă țărănească, grea 43.— cr. până 44.— cr., de mijloc 42.1/2 cr. până 43.1/2 cr., ușoară 41.— cr. până 42.1/2 cr., românesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr. transito ușori — cr. până — cr., transito sêrbesci grei 42.1/2 cr. până 43.1/2 cr., transito de mijloc 42.1/2 cr. până 43.— cr., transito ușori 40.— cr. până 41.— cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpeniți la gară.

Cursul pieței din Sibiiu

din 26 Noembrie st. n. 1887.

Table with 4 columns: Valuta, Cumpărătorii, Vând., Curs. Includes Hartie-monetă română, Lire turcesci, Imperiali, Ruble rusesci.

Piața cerealelor din Portul Brăila.

Raportor Nicolai V. Perlea, Brăila.

Operațiile efectuate în 11 Noembrie v. 1887.

Table with 5 columns: Vândătorii, Cumpărătorii, felul, hectol., pretul lei. Includes Papadopolo, Cotti, Vasmagidi, Negroponte, Cațica, Bach, Vamvuri, Carandino, P. Arion, Grosiovici.

Bursa de București.

Table with 4 columns: Data, Casa, Ultim. Includes Rentă rom. per 1875 5%, Rentă română amort. 5%, Oblig. de Stat. C. F. R. 6%, Rentă rom. (Rur. conv.) 6%, Împrumutul Municipal 5%, Scrișuri func. rurale 7%, Scrișuri func. rurale 5%, Idem urbane 7%, Banca Naț. (500 lei vârs. intr.), Soc. Dacia-Rom. (250 lei vârs.), Soc. de Asig. Naț. (200 lei vârs.), S. cred. mob. r. (250 lei vârs.), Soc. r. de con. (250 lei vârs.), Oblig. Casei Penșunilor, Schimb, Londra 3 luni, Paris 3 luni, Berlin 3 luni, Viena, Agio.

Bursa de Budapesta

din 25 Noembrie st. n. 1887.

Table with 2 columns: Valuta, Pret. Includes Rentă de aur ung. 6%, hârtie 4%, 5%, Împrumutul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune), Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune), Bonuri rurale ung., Despăgubire pentru dijma ung. de vin, Împrumut cu premiu ung., Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin, Rentă de hârtie austriacă, argint austriacă, aur austriacă, Losurile austr. din 1860, Acțiunile băncii austro-ungare, Scrișuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina” Galbeni împărătesci, Napoleon-d'ori, Mărci 100 imp. germane, Londra 10 Livres sterlingi.

Bursa de Viena

din 25 Noembrie st. n. 1887.

Table with 2 columns: Valuta, Pret. Includes Rentă de aur ung. 6%, hârtie 4%, 5%, Împrumutul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune), Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune), Bonuri rurale ung., Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare, Despăgubire pentru dijma ung. de vin, Împrumut cu premiu ung., Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin, Rentă de hârtie austriacă, argint austriacă, aur austriacă, Losuri austr. din 1860, Acțiunile băncii austro-ungare, Galbeni împărătesci, Napoleon-d'ori, Mărci 100 imp. germane, Londra 10 Livres sterlingi.

Medicinae universae

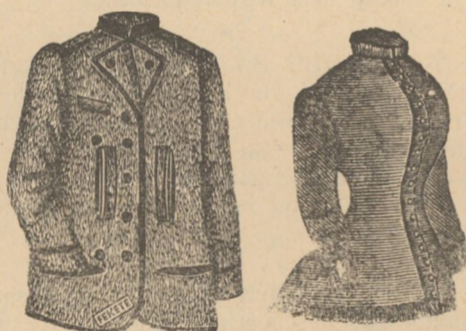
Dr. P. Cioranu

ord. 2—3 strada Morei Nr. 8.

[513] 3—6

Umezeală, frig nu strică!

Numai fl. 1.80.

impermeabile, călduroase, durabile și admirabil de ieftin sunt țesutele, potrivitele mele

Jachete „civile”

de toamnă și iarnă, pentru domni, dame, băieți și băiete, toate pentru unul și același preț de numai fl. 1.80, țesute în 1 calitate. Aceste vestite jachete „civile” sunt cea mai necesară îmbrăcăminte pentru toți oamenii și se află în deposit în culoare sură, brună, melée, drap, bordeaux, albastră și neagră. — Cel-ce are o astfel de jachetă, e mai bine scutit de frig, fiindcă aceste se acomodează ori-cărei forme de trup, susțin o egală temperatură a trupului, și sunt de o valoare neprețuită. Afară de soiul mai sus numit a fl. 1.80 se mai află în deposit pentru dame și soiuri mai fine:

Table with 2 columns: Din lână fină de zephir des țesute și calde, Din postav simplu și peros în calitate de iarnă caldă. Prices: fl. 3.25, fl. 5.10.

Drept măsură e destul a se însemna cuprinsul peptului. Singurul loc de expediție cu rambursă numai la:

I. Fekete, expediție de vestiminte, Viena, Hundsthurmerstrasse 18/3.

[497] 7—12

Premiat totdeauna singur la 15 expoziții cu cele mai înalte premii, mai pe urmă în Londra 1883 cu două mari medalii pentru calitatea unturii și pentru modul pregătirii ei.

Cea mai curată untură de pește medicală a lui Petru Möller.

Pregătită cu multă îngrijire în propriile factorii ale lui Möller din ficești de pește proaspeți și sănătoși, plăcută la gust și miros, această untură se recomandă cu cea mai mare căldură în deosebi și pentru copii de către cele dintâi capacități medicinale pentru ușoara ei digestibilitate.

Prețul 1 fl. La 6 sticle gratuit pe postă. Vândătorilor rabat.

Se poate procura prin toate spițeriile și drogăriile din monarchie și en gros prin depositul general pentru Austro-Ungaria: Robert Gehe, Wien, III Heumarkt Nr. 7.

Depozite: Sibiiu: spițeria C. Müller, I. B. Misselbacher sen., negustori. Bistrița: Frații Fleischer, negustori. Blaj: spițeria C. Schieszl. Orăștie: spițeria Ios. Graffius & N. Vlad. Alba-Iulia: I. B. Misselbacher sen., negustor. Cluj: I. B. Misselbacher sen. Mureș-Oșorheiu: spițeria D. Bernadi. Mercurea: spițeria C. F. Schimert. Reghinul-săsesc: spițeria Emil Wermescher.

P. T.

Recomand

depositul meu de ghete

de stradă, călătorie și salon

și îmi permit a atrage atențiunea asupra celor mai nouă ghete (specialități vieneze), precum și asupra celui mai mare asortiment de ghete bărbătesci, femeiesci și de băieți cu cele mai ieftine prețuri.

Comande din afară, cu rambursă; în cas că nu convine, marfa se primesce înapoi.

Totodată atrag atențiunea asupra neîntrecutei mele alifii de bătături și asupra excelentei alifii de degerături.

M. Bachholzky.

Sibiiu, strada Cisnădiei Nr. 24.

[499] 7—52

Banca generală de asigurare

„TRANSILVANIA”

în Sibiiu,

fundată în anul 1868

asigurează pe lângă condițiunile cele mai favorabile:

- a) în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobilii etc.
b) pe vieța omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe cazul morții și pentru termnuri fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Table with 2 columns: Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc, Sume asigurate pe vieța. Includes years 1869-1883 and 1884-1886 with corresponding amounts.

1,085.423 fl. 53 cr.

Conform bilanțului pentru 1886 fondurile de rezervă și garanție se urcă la

605.053 fl. 64 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiiu (Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (C. I. Münnich), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.